

24. maí 2022

Frumvarp til laga um breytingu á lögum um verndar- og orkunýtingaráætlun - stækkanir virkjana í rekstri

Kynning fyrir umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis 24. maí 2022

Stjórnarráð Íslands

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið

Meginefni frumvarps – gildissvið laga nr. 48/2011

- Lagt til að breytingar verði gerðar á gildissviði laga um rammaáætlun.
- Í dag tekur rammaáætlun ekki til stækkunar á virkjun nema stækkunin feli í sér matsskyldar framkvæmdir samkvæmt ákvörðun Skipulagsstofnunar eða úrskurði þess ráðherra er fer með skipulagsmál.
- Þegar lög nr. 48/2011 voru samþykkt voru stækkanir virkjana ekki matsskyldar heldur tilkynningarskyldar samkvæmt þágildandi lögum um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda.
- Í dag eru allar stækkanir umfram 10 MW matsskyldar og því þurfa allar slíkar stækkanir að fara í gegnum ferli rammaáætlunar.

2. máls. 3. mgr. laga nr. 48/2011

Fyrir:

Hún tekur þó ekki til stækkunar á virkjun nema stækkunin feli í sér matsskyldar framkvæmdir samkvæmt ákvörðun Skipulagsstofnunar eða úrskurði þess ráðherra er fer með skipulagsmál.

Eftir:

Hún tekur þó ekki til stækkunar á virkjun sem sökum stærðar fellur undir verndar- og orkunýtingaráætlun nema stækkunin feli í sér að svæði sem ekki hefur verið raskað af viðkomandi virkjun verði raskað að mati Orkustofnunar.

Vinnsluferli

- Áform um lagasetningu kynnt í Samráðsgátt stjórnvalda 18. febrúar 2022. ATH. að þá var ætlunin að leggja til að stækkanir virkjana í rekstri sem fælu í sér tæknilegar aflaukningar væru undanskildar ferli rammaáætlunar.
 - 9 umsagnir bárust
- Í ljósi umsagna var farin sú leið að útvíkka breytinguna þannig að ekki væri eingöngu um að ræða tæknilegar aflaukningar heldur allar stækkanir virkjana í rekstri sem ekki hafa áhrif utan þess svæðis sem þegar hefur verið raskað af viðkomandi virkjun.

Vinnsluferli frh.

- Drög að frumvarpi kynnt í Samráðsgátt stjórnvalda 7. mars 2022
 - 6 umsagnir bárust um málið
- Orðalagi ákvæðisins breytt með hliðsjón af athugasemdum í því skyni að koma í veg fyrir vafa um hvenær stækkun á virkjun í rekstri þarf að fara í gegnum ferli rammaáætlunar.
 - Þegar óröskuðu svæði er raskað af viðkomandi virkjun.
 - Þegar viðkomandi virkjun náði ekki stærðarmörkum fyrir breytinguna en gerir það eftir stækkunina.

Hvað er áður óraskað svæði?

- Vísar fyrst og fremst til landsvæðis sem ekki er í nánnum tengslum við það svæði þar sem framkvæmdir vegna virkjunar hafa þegar farið fram eða þar sem virkjunarmannvirki er að finna.
- Lokaáfangi Búrfellsvirkjunar – 140 MW stækkun sem var ekki umhverfismatsskyld þar sem framkvæmda- og áhrifasvæði voru þegar röskuð vegna byggingar á Búrfellsvirkjun á sínum síma og vegna framkvæmda sem hafði verið farið í vegna fyrri stækkunar virkjunarinnar.
- Orkustofnun tekur ákvörðun um hvort stækkun á virkjun sé undanskilin ferli rammaáætlunar eða ekki.

Dæmi um stækkanir sem verða undanskildar ferli rammaáætlunar.

Vatnsaflsvirkjun:

- Stækkun á stöðvarhúsi þannig að nýrri vél er bætt við en röskun á sér eingöngu stað innan þess svæðis sem þegar hefur verið raskað af viðkomandi virkjun.

Jarðvarmavirkjun:

- Breytingar á mannvirkjum eða aukin nýting jarðhitaauðlindarinnar á viðkomandi svæði.

- Mikilvægt að hafa í huga að með breytingunum er eingöngu verið að undanskilja tilteknar stækkanir ferli rammaáætlunar.
- Framkvæmdirnar áfram umhverfismatsskyldar.
- Nýtt virkjunarleyfi Orkustofnunar áskilið.
- Nýtt nýtingarleyfi jarðvarmavirkjunar áskilið.
- Leyfi á grundvelli vatnalaga nr. 15/1923 getur komið til skoðunar.